



Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Επιβράδυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της ευρωπαϊκής οικονομίας, οικονομική δραστηριότητα και απασχόληση στην Ελλάδα

Παρά την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και ιδιαίτερα της ευρωπαϊκής, η ελληνική οικονομία διατηρεί το 2019 την ήπια αναπτυξιακή δυναμική που κατέγραψε το προηγούμενο έτος, εξέλιξη η οποία συμβαδίζει με τις επιδόσεις στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με τα εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τον Φεβρουάριο ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 2,4% σε ετήσια βάση (+ 90,6 χιλ. άτομα), έναντι 0,7% τον αντίστοιχο περυσινό μήνα και το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε στα ίδιο περίπου επίπεδο με εκείνο του Ιανουαρίου (18,5%), μειωμένο ωστόσο κατά 2,1 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Φεβρουάριο του 2018.

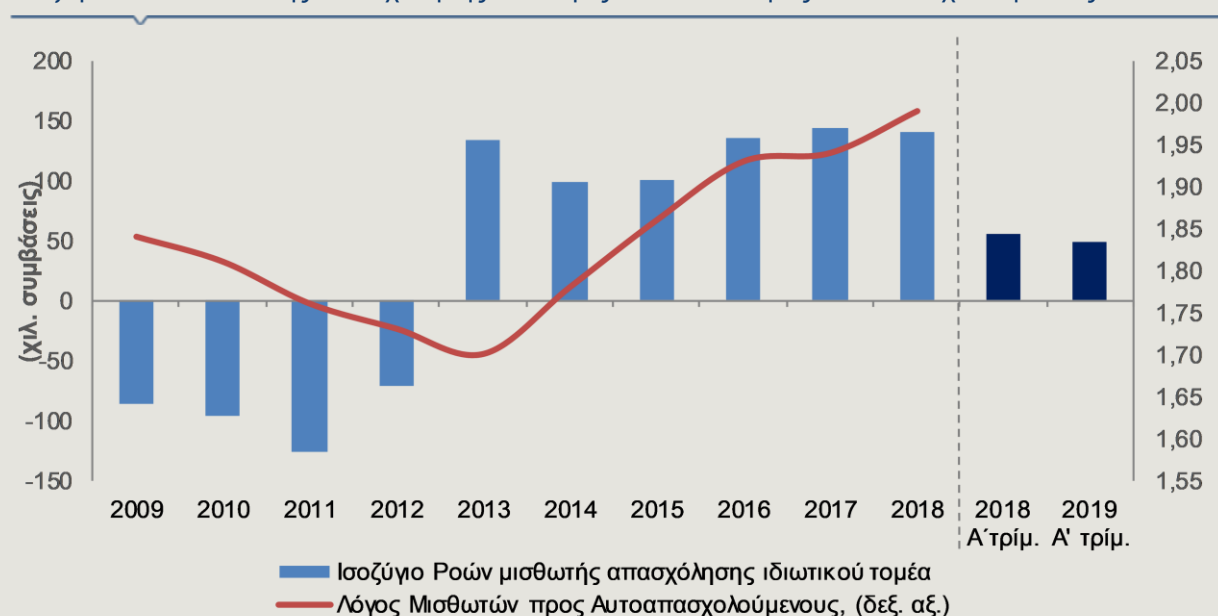
Παρά τη βελτίωση, η ανεργία παραμένει στο υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιστώντας ζωτικής σημασίας τη συνέχιση και ενίσχυση των πολιτικών οι οποίες θα οδηγήσουν σε περαιτέρω αποκλιμάκωσή της. Το ποσοστό των ανέργων στο εργατικό δυναμικό προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο 18,5% το 2019, σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (World Economic Outlook, April 2019) και στο 18,2% σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Economic Forecast, Spring 2019).

Στο παρόν δελτίο θα εξετάσουμε τα εξής δύο ερωτήματα:

Πρώτον, ποια είναι τα δομικά στοιχεία της οικονομικής επιβράδυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γιατί

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Ισοζύγιο Ροών Μισθωτής Απασχόλησης και Λόγος Μισθωτών προς Αυτοαπασχολούμενους.



Πηγή: INE ΓΣΕΕ
(Η ελληνική
οικονομία και
απασχόληση),
ΕΛΣΤΑΤ

Σημείωση:

Ο Λόγος Μισθωτών προς Αυτοαπασχολούμενους βασίζεται σε στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τα οποία περιλαμβάνουν το σύνολο της οικονομίας, δηλαδή τους απασχολούμενους και του Ιδιωτικού και του Δημόσιου τομέα. Επιπλέον στους αυτοαπασχολούμενους συμπεριλαμβάνονται και οι βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση.

φαίνεται να έχουν σχετικά μικρή αρνητική επίδραση στο ρυθμό μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας;

Δεύτερον, ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης στην ελληνική οικονομία στην παρούσα φάση του οικονομικού κύκλου;

Η διαφαινόμενη αποδυνάμωση του ρυθμού μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας και οι διαταραχές του διεθνούς εμπορίου, ως αποτέλεσμα των λιγότερο ευνοϊκών χρηματοοικονομικών συνθηκών σε διεθνές επίπεδο, του ανερχόμενου προστατευτισμού και της εντεινόμενης αβεβαιότητας γύρω από τις εμπορικές σχέσεις ΗΠΑ - Κίνας, φαίνεται να επηρεάζουν σημαντικά και την ευρωπαϊκή οικονομία. Σύμφωνα με την πρόσφατα δημοσιευμένη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής “European Economic Forecast, Spring 2019”, ο ρυθμός αύξησης της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ-28) επιβραδύνθηκε περαιτέρω στο δεύτερο εξάμηνο του 2018. Το πραγματικό ΑΕΠ της Ευρωζώνης αυξήθηκε συνολικά κατά 1,9% το 2018 και της ΕΕ-28 κατά 2,0%, ενώ εκτιμάται ότι θα υποχωρήσουν περαιτέρω το 2019 (Ευρωζώνη: 1,2%, ΕΕ-28: 1,4%). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη σχετικά υψηλή εξάρτηση της ευρωπαϊκής οικονομίας από τη διεθνή ζήτηση, αλλά και σε άλλους παράγοντες, ανάμεσα στους οποίους και η αβεβαιότητα που συνδέεται με τις εξελίξεις στο θέμα του Brexit, η άνοδος του ευρωσκεπτικισμού, που ενδέχεται να αποτυπωθεί στις κάλπες των επερχόμενων ευρωεκλογών (Credit Suisse, European Economics EU Parliamentary election, May 2019), οι κοινωνικές εντάσεις στην Γαλλία και η αποδυνάμωση του κλάδου της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Ωστόσο, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η αρνητική επίδραση της εξασθένησης της ευρωπαϊκής οικονομικής μεγέθυνσης εκτιμάται ότι θα είναι περιορισμένη για τα βασικά ελληνικά εξαγωγίμα εμπορεύματα, καθώς αυτά χαρακτηρίζονται από χαμηλή εισοδηματική ελαστικότητα. Επιπλέον, η ενδεχόμενη αρνητική επίδραση στο ύψος των εξαγωγών αναμένεται να αντισταθμισθεί εν μέρει από την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης λόγω της πρόσφατης ανόδου στον κατώτατο μισθό, της αυξητικής προσαρμογής στο ύψος των συντάξεων και της μείωσης των συντελεστών του φόρου προστιθέμενης αξίας στα τρόφιμα, την εστίαση και την ενέργεια.

Η διαφαινόμενη ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας στην επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας ωστόσο δεν συνεπάγεται κατ’ ανάγκη και τη διασφάλισή της από ορισμένους κινδύνους, οι οποίοι εντοπίζονται γύρω από τα παρακάτω:

Πρώτον, η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων μηχανολογικού εξοπλισμού αναμένεται να ενισχύσει τις εισαγωγές, με αποτέλεσμα να υποχωρήσει η συμβολή των καθαρών εξαγωγών στον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης και να διευρυνθεί το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου.

Δεύτερον, η διατήρηση της τρέχουσας ήπιας δυναμικής του ρυθμού μεγέθυνσης ενδέχεται να μην επαρκεί για την ταχύτερη αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ρυθμός αύξησης της απασχόλησης στην Ελλάδα αναμένεται να παραμείνει θετικός, αλλά ελαφρώς επιβραδυνόμενος από 1,7% το 2018, στο 1,5% το 2019 και στο 1,3% το 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Ποσοστό Ανεργίας ανά Ηλικιακή Ομάδα και Φύλο (εποχικά διορθωμένο), Φεβρουάριος 2014 - 2019

Ηλικιακές Ομάδες	2014	2015	2016	2017	2018	2019
15-24	55,8	51,9	50,1	46,2	46,0	38,8
25-34	35,3	31,4	30,3	28,7	25,3	25,4
35-44	23,9	22,4	20,2	19,6	18,8	16,2
45-54	20,3	20,5	19,7	17,5	16,5	14,7
55-64	17,9	18,4	20,1	19,1	17,0	14,3
Φύλο						
Άρρενες	24,5	22,5	20,3	18,9	16,4	14,8
Θήλεις	30,7	29,8	28,6	27,1	26,0	23,3
Σύνολο	27,2	25,8	24,0	22,5	20,6	18,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης: Βασικά Γνωρίσματα

Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας εξελίσσεται με γοργό ρυθμό. Το ισοζύγιο ροών μισθωτής απασχόλησης του ιδιωτικού τομέα, σύμφωνα με τα στοιχεία από το πληροφοριακό σύστημα Εργάνη (Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης), παρέμεινε το 2018 θετικό για έκτο συνεχές έτος. Όπως απεικονίζεται στο Γράφημα 1, το πρώτο τρίμηνο του 2019 ήταν θετικό και διαμορφώθηκε στις +48.880 θέσεις εργασίας, καταγράφοντας τη δεύτερη μετά την αντίστοιχη περυσινή, υψηλότερη επίδοσή του για το συγκεκριμένο τρίμηνο από το 2001 μέχρι σήμερα. Επιπλέον, οι νέες θέσεις εργασίας αφορούν σε μεγαλύτερο βαθμό - σε σύγκριση με το παρελθόν - σε θέσεις μισθωτής απασχόλησης σε σχέση με τους αυτοαπασχολούμενους. Ο λόγος μισθωτών προς αυτοαπασχολούμενους αυξήθηκε στο 1,99 το 2018 από 1,94 το 2017 και 1,83 το 2007.

Ως προς το βασικό χαρακτηριστικό της κατανομής των νέων θέσεων εργασίας μεταξύ πλήρους, μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης, οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης (μερική και εκ περιτροπής εργασία) φαίνεται ότι κερδίζουν έδαφος, ιδιαίτερα κατά την τελευταία πενταετία («Η ελληνική οικονομία και απασχόληση», ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, 2019). Συγκεκριμένα, η αναλογία νέων συμβάσεων πλήρους απασχόλησης και ευέλικτων μορφών εργασίας ήταν 79% προς 21% το 2009, ενώ το 2018 τα αντίστοιχα ποσοστά διαμορφώθηκαν στο 45% και 55% (Γράφημα 2). Ειδικότερα, από το 2014 και μετά, οι νέες προσλήψεις που αφορούσαν συμβάσεις μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης είναι σταθερά περισσότερες από τις μισές (54% επί των νέων συμβάσεων κατά μέσο όρο για την περίοδο 2014-2019).

Όσον αφορά τα επιμέρους δημογραφικά χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας ως προς την ηλικία, το φύλο και την περιοχή¹, αυτά έχουν ως ακολούθως:

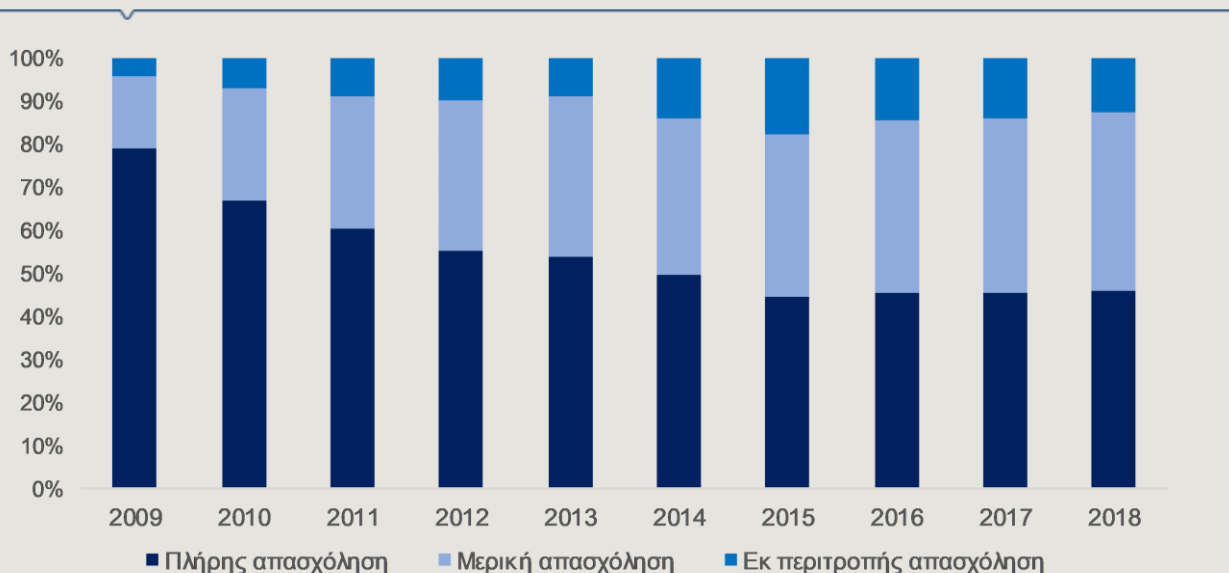
Η ανεργία μειώθηκε τον Φεβρουάριο σε όλες τις ηλικιακές ομάδες σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, με εξαίρεση την κατηγορία 25 – 34 ετών, της οποίας το σχετικό ποσοστό παρέμεινε στα ίδια επίπεδα, στο 25,4% (Πίνακας 1). Από την άλλη πλευρά, η μεγαλύτερη μείωση έχει καταγραφεί στους νέους 15 – 24 ετών, οι οποίοι και πλήττονται διαχρονικά περισσότερο από την ανεργία σε σχέση με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες, με το σχετικό ποσοστό να διαμορφώνεται στο 38,8%, μειωμένο κατά 7,2 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με τον Φεβρουάριο του 2018 και κατά 17,0 εκατοστιαίες μονάδες σε σχέση με τα προ πενταετίας επίπεδά του. Παρά τη σημαντική μείωση, η ανεργία στους νέους της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Ως προς το φύλο, τόσο στους άνδρες, όσο και στις γυναίκες, η ανεργία βαίνει μειούμενη, αλλά το σχετικό ποσοστό μεταξύ των γυναικών εξακολουθεί να υπερβαίνει κατά 9 σχεδόν ποσοστιαίες μονάδες το αντίστοιχο των ανδρών, φθάνοντας στο 23,3%.

Επιπλέον, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας καταγράφονται τον Φεβρουάριο στην ευρύτερη περιοχή Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας (21,6%) και τα χαμηλότερα στην Κρήτη (16,8%) και την Αττική (18,1%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Νέες Προσλήψεις - Συμβάσεις ανά τύπο απασχόλησης



Πηγή: ΙΝΕ ΓΣΕΕ
(Η ελληνική οικονομία και απασχόληση)

Η Βιομηχανική Παραγωγή

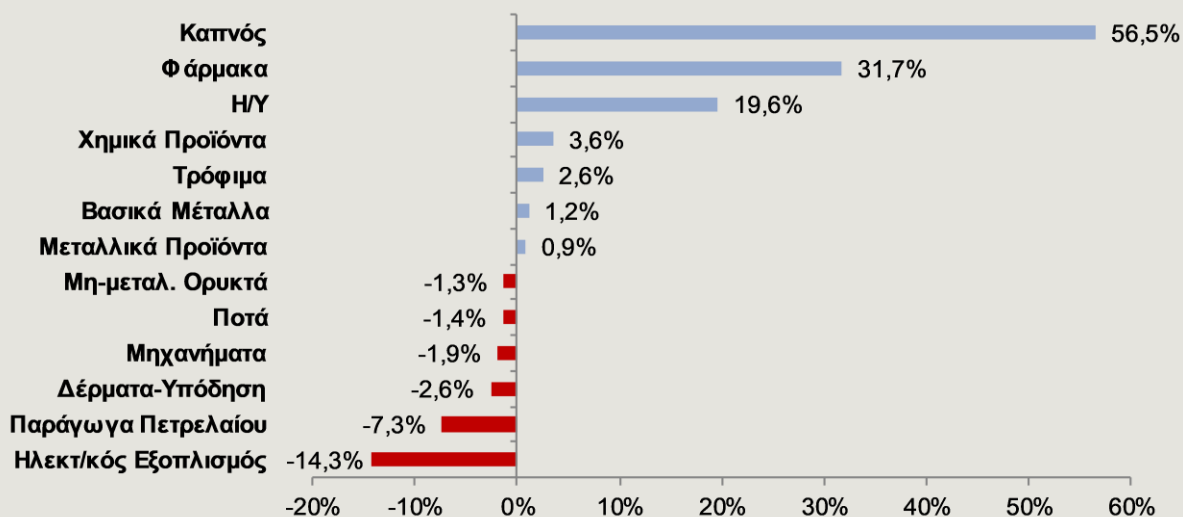
Το πρώτο τρίμηνο του 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής, αυξήθηκε κατά 1,4%, έναντι μείωσης κατά 0,6% το πρώτο τρίμηνο του 2018. Η ανωτέρω αύξηση οφείλεται στην άνοδο της παραγωγής στους τομείς της μεταποίησης (+1,7%), του ηλεκτρισμού (+2,5%) και της παροχής νερού (+0,9%). Αντίθετα, η παραγωγή στο τομέα ορυχεία-λατομεία υποχώρησε το πρώτο τρίμηνο του 2019, κατά 8,4% σε ετήσια βάση.

Την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2019, οι μισοί από τους 24 κλάδους της μεταποίησης παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής του δείκτη παραγωγής, ενώ έξι από αυτούς κυμαίνονται σε επίπεδο άνω των 100 μονάδων (έτος βάσης 2010=100). Οι πιο σημαντικοί, με βάση τη στάθμισή τους στον δείκτη της μεταποίησης, που παρουσίασαν θετικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής στο πρώτο τρίμηνο του 2019, ήταν οι κλάδοι των φαρμακευτικών προϊόντων (+31,7%), του καπνού (+56,5%), των τροφίμων (+2,6%), της επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων (+7,8%) και των χημικών προϊόντων (+3,6%). Ειδικά σε ότι αφορά τον καπνό σημειώνεται ότι η αύξηση της παραγωγής του πρώτου τρίμηνου του 2019 είναι αξιοσημείωτη, αλλά το αντίστοιχο διάστημα του 2018 είχε καταγραφεί σημαντική μείωση ίση με 38,2% σε ετήσια βάση.

Αντίθετα, μείωση της παραγωγής στο πρώτο τρίμηνο του 2019, σε ετήσια βάση, παρουσίασαν κλάδοι όπως ηλεκτρολογικός εξοπλισμός (-14,3%), ένδυση (-8,8%), μηχανοκίνητα, ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα οχήματα (-41%), (Γράφημα 3).

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Ετήσια Μεταβολή του Δείκτη Παραγωγής σε Επιλεγμένες Μεταποιητικές Βιομηχανίες, Α' τρίμηνο 2019



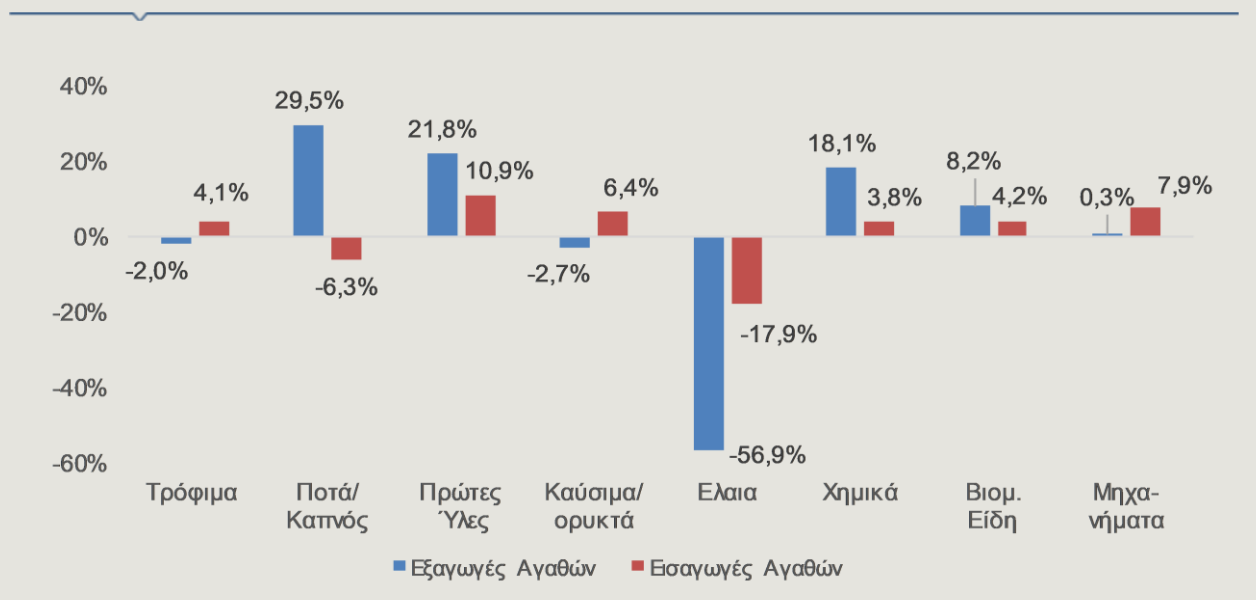
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Διεθνές Εμπόριο Αγαθών

Εμπορικό Ισοζύγιο

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με το εξωτερικό εμπόριο της χώρας, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου 2019 αυξήθηκε κατά €640,4 εκατ., δηλαδή κατά 12,0%, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2018. Σημειώνεται ότι η αντίστοιχη περσινή μεταβολή για το ίδιο τρίμηνο ήταν αρνητική, δηλαδή το έλλειμμα είχε μειωθεί κατά 18,3% (€1.194 εκατ.). Η

άνοδος του εμπορικού ελλείμματος είναι αποτέλεσμα αφενός της αύξησης των συνολικών εισαγωγών (5,8%) και αφετέρου της αρκετά χαμηλότερης άνοδου των εξαγωγών (1,6%). Επιπλέον, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου χωρίς τα πετρελαιοειδή αυξήθηκε κατά 8,9% ή €381,7 εκατ. στο πρώτο τρίμηνο του 2019, έναντι μείωσής του κατά 18,8% στην αντίστοιχη περίοδο του 2018, ενώ χωρίς πλοία σημείωσε αύξηση κατά 11,7%.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4
Ετήσια Ποσοστιαία Μεταβολή Εισαγωγών και Εξαγωγών Αγαθών, Ιανουάριος – Μάρτιος 2019


Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Συνολικές Εξαγωγές - Αποστολές

Η άνοδος των συνολικών εξαγωγών κατά 1,6% κατά το τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου υπολείπεται αισθητά της αντίστοιχης αύξησης του περασμένου έτους (13,9%), ενώ σε επίπεδο προϊόντων προήλθε κυρίως από τις εξαγωγές ποτών και καπνών (+29,5%), πρώτων υλών εκτός καυσίμων (21,8%), χημικών προϊόντων (+18,1%) και βιομηχανικών ειδών (8,2%) (Γράφημα 4). Ενθαρρυντικές ήταν επίσης οι εξαγωγές εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι οποίες αυξήθηκαν κατά 4,0%, παρόλο που στο πρώτο τρίμηνο του 2018 είχαν σημειώσει σημαντικά υψηλότερη άνοδο (13,7%). Αναφορικά με την κατεύθυνση των εξαγωγών χωρίς τα πετρελαιοειδή, εκείνες προς την Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκαν κατά 1,9% στο πρώτο τρίμηνο του 2019, ενώ προς τις τρίτες χώρες κατά 8,9%. Σημειώνεται ότι το 68,3% των εξαγωγών χωρίς τα πετρελαιοειδή κατευθύνεται προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και το υπόλοιπο 31,7% προς τις τρίτες χώρες.

Συνολικές Εισαγωγές - Αφίξεις

Η άνοδος των εισαγωγών το πρώτο τρίμηνο 2019 ήταν της τάξεως του 5,8%, έναντι μείωσης κατά 1,8% που είχε καταγραφεί την ίδια περίοδο του 2018. Ανά βασική κατηγορία προϊόντων, η εν λόγω αύξηση προήλθε κυρίως από τις πρώτες ύλες (10,9%), τα μηχανήματα (7,9%) και τα ορυκτά καύσιμα (6,4%). Οι εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή αυξήθηκαν περισσότερο από τις αντίστοιχες εξαγωγές, κατά 6,1% σε ετήσια βάση, έναντι πτώσης που είχε καταγραφεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 (-3,4%).

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) και Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Εν.ΔΤΚ)

Ο γενικός δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε τον Απρίλιο του 2019 κατά 1,0%, τόσο σε ετήσια, όσο και σε μηνιαία βάση, ενώ τον Απρίλιο του 2018 η ετήσια μεταβολή του δείκτη ήταν μηδενική. Ο δομικός πληθωρισμός, δηλαδή ο πληθωρισμός εξαιρουμένων των καυσίμων, των τροφίμων, των ποτών και του καπνού², κινήθηκε στο 0,5%, έναντι 0,1% τον Απρίλιο του 2018.

Η πορεία του πληθωρισμού κατά τους τέσσερις πρώτους μήνες του 2019 επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από τις αυξήσεις των τιμών στα είδη διατροφής και στα μη αλκοολούχα ποτά, στη στέγαση, τις μεταφορές

και τις επικοινωνίες. Σημειώνεται ότι την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2018, ο πληθωρισμός είχε καταγράψει οριακές μεταβολές (+0,1% κατά μέσο όρο την περίοδο Ιανουαρίου - Απριλίου), ως αποτέλεσμα των επιδράσεων βάσης.

Συγκεκριμένα, τον Απρίλιο του 2019, τη μεγαλύτερη θετική μεταβολή σε ετήσια βάση, παρουσίασαν οι εξής κατηγορίες (Γράφημα 5):

- «Διατροφή και Μη Αλκοολούχα Ποτά», κατά 1,3%, κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών σε ψωμί, δημητριακά, μοσχάρι, χοιρινό, νωπά ψάρια, γάλα, νωπά λαχανικά και πατάτες, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη μείωση των τιμών σε γιαούρτι, ελαιόλαδο, νωπά φρούτα, λαχανικά διατηρημένα ή επεξεργασμένα και αλλαντικά,
- «Αλκοολούχα Ποτά και Καπνός», κατά 0,9%, πρωτίστως λόγω της αύξησης των τιμών στον καπνό, Μέρος της αύξησης αντισταθμίστηκε από τη μείωση των τιμών στα αλκοολούχα ποτά,
- «Στέγαση», κατά 1,4%, λόγω της αύξησης των τιμών σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο,
- «Υγεία», κατά 0,7%, προερχόμενη κυρίως από την αύξηση των τιμών στα φαρμακευτικά προϊόντα,
- «Μεταφορές», κατά 4,3%, λόγω αύξησης των τιμών σε καύσιμα, λιπαντικά και αεροπορικά εισιτήρια,
- «Επικοινωνίες» κατά 3,4%, λόγω της ανόδου των τιμών στις τηλεφωνικές υπηρεσίες.

Η συνολική θετική συμβολή των ανωτέρω κατηγοριών στον πληθωρισμό υπολογίζεται σε 1,3 εκατοστιαίες μονάδες.

Αντίθετα τη μεγαλύτερη αρνητική μεταβολή τιμών παρουσίασαν οι εξής κατηγορίες (Γράφημα 5):

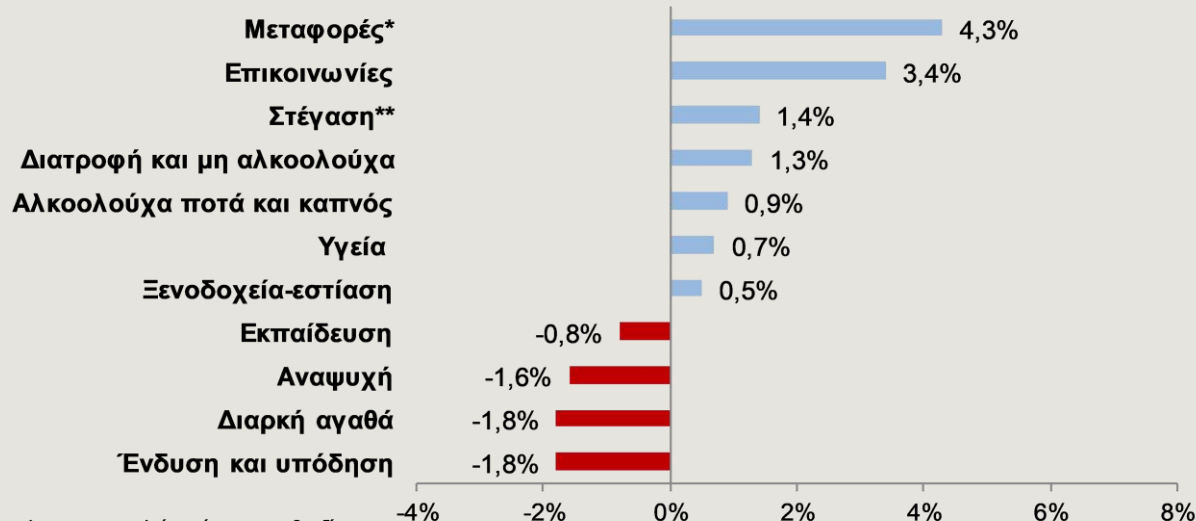
- «Ένδυση και Υπόδηση», κατά 1,8%, λόγω της μείωσης των τιμών στα εν λόγω είδη,
- «Διαρκή αγαθά – Είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες» κατά 1,8%, λόγω της μείωσης των τιμών σε έπιπλα, διακοσμητικά, υφαντουργικά προϊόντα, οικιακές συσκευές και επισκευές και είδη άμεσης κατανάλωσης,
- «Αναψυχή – Πολιτιστικές δραστηριότητες» κατά 1,6%, λόγω των μειωμένων τιμών σε οπτικοακουστικό εξοπλισμό, υπολογιστές και επισκευές,
- «Εκπαίδευση» κατά 0,8%, πρωτίστως λόγω της μείωσης των τιμών στα δίδακτρα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η αποπληθωριστική επίδραση, της μεταβολής των τιμών των ως άνω κατηγοριών προϊόντων, ισούται με 0,3 εκατοστιαίες μονάδες.

Τέλος, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Εν.ΔΤΚ)³ παρέμεινε σε θετικό έδαφος τον Απρίλιο του 2019 και διαμορφώθηκε στο 1,1%, έναντι 0,5% τον Απρίλιο του 2018. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Spring 2019 Economic Forecast), ο ρυθμός μεταβολής του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή αναμένεται να διαμορφωθεί στο 0,8% το 2019 και το 2020.

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Ετήσιες Μεταβολές Ομάδων Αγαθών και Υπηρεσιών Εθνικός ΔΤΚ, Απρίλιος 2019



* συμπτ. πετρελαίου κίνησης και βενζίνης
 ** συμπτ. πετρελαίου θέρμανσης και φυσικού αερίου

Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το δίμηνο Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου του 2019, η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 6,8% με βάση τον αριθμό των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, κατά 17,4% ως προς την επιφάνεια και κατά 17,5% σε όρους όγκου δραστηριότητας.

Πιο συγκεκριμένα, εκδόθηκαν 1.808 άδειες οικοδομής, οι οποίες αντιστοιχούν σε 346,3 χιλ. τετραγωνικά μέτρα και 1.388,7 χιλ. κυβικά. Από τις 13 Περιφέρειες της χώρας, τέσσερις από αυτές, και συγκεκριμένα οι περιφέρειες της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (46,2%), της Στερεάς Ελλάδας (37,5%), του Νοτίου Αιγαίου (28,6%) και της Κρήτης (17,4), σημείωσαν θετική ετήσια μεταβολή σε όρους όγκου οικοδομικής δραστηριότητας. Στις υπόλοιπες Περιφέρειες καταγράφηκαν αρνητικές ετήσιες μεταβολές, με σημαντικότερες εκείνες στις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-30,5%) και Αττικής (-20,9%). Επιπλέον, από τις 1.808 νέες άδειες, το 48% εξ αυτών εκδόθηκε στις περιφέρειες Αττικής (401), Κεντρικής Μακεδονίας (245) και Νοτίου Αιγαίου (229).

Τέλος, όσον αφορά τις επιχειρηματικές προσδοκίες στις ιδιωτικές κατασκευές, σύμφωνα με τα στοιχεία της DG-ECFIN και του IOBE, ο σχετικός δείκτης τον Απρίλιο του 2019 επιδεινώθηκε σημαντικά σε σχέση με τον Μάρτιο, κινούμενος στις 67,5 μονάδες (από 86,8 μον.), ενώ βρίσκεται σε χαμηλότερα επίπεδα και σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα (74,5 μον.). Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα των δυσμενέστερων προβλέψεων αφενός για την απασχόληση του κλάδου και αφετέρου για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων.

Πωλήσεις νέων Επιβατικών Αυτοκινήτων

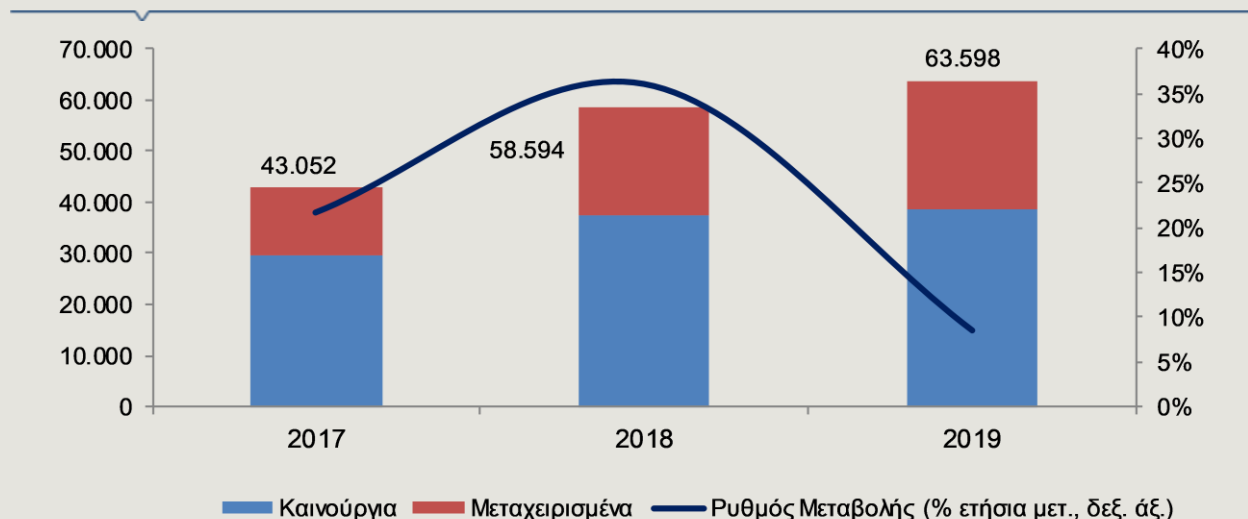
Αναφορικά με τις νέες χορηγούμενες άδειες ΙΧ επιβατικών αυτοκινήτων, αυτές αυξήθηκαν κατά 20,0% τον Απρίλιο του 2019 σε σχέση με τον Απρίλιο του 2018, έναντι ανόδου κατά 32,1% κατά το αντίστοιχο διάστημα του 2018. Το πρώτο τετράμηνο του 2019 σημειώθηκε αύξηση κατά 8,5% κατά μέσο όρο στις χορηγούμενες άδειες ΙΧ σε σχέση με το αντίστοιχο τετράμηνο του 2018, αρκετά χαμηλότερη ωστόσο έναντι της αντίστοιχης περσινής ανόδου (36,1%).

Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Απριλίου πωλήθηκαν συνολικά 63,6 χιλιάδες επιβατηγά αυτοκίνητα, εκ των οποίων τα 38,6 χιλιάδες ήταν καινούργια και τα 25,0 χιλιάδες μεταχειρισμένα (Γράφημα 6). Παρόλο που το μερίδιο των καινούργιων αυτοκινήτων σε σύγκριση με εκείνο των μεταχειρισμένων είναι μεγαλύτερο (60,6% έναντι 39,4%), ο ρυθμός αύξησης των πωλήσεων των μεταχειρισμένων ήταν κατά πολύ υψηλότερος (17,3% έναντι 3,5% των καινούριων).

Σχετικά με τις πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων ανά εμπορικό σήμα κατά το ίδιο διάστημα, το μεγαλύτερο μερίδιο εξ' αυτών κατέχει η Toyota (10,7%) και ακολουθούν η Peugeot (10,0%), η Volkswagen (8,4%), η Fiat (7,7%), η Opel (7,4%) και η Hyundai (6,6%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

Χορήγηση Νέων Αδειών Κυκλοφορίας, Ιανουάριος- Απρίλιος 2019



Πηγή:
ΕΛΣΤΑΤ

ΗΠΑ - Κίνα: Μία εμπορική διένεξη χωρίς ουσιαστικά μεγάλα οφέλη

Ποιος επιβαρύνεται από την εμπορική διαμάχη;

Η εμπορική διένεξη μεταξύ ΗΠΑ-Κίνας έχει ενταθεί τις τελευταίες εβδομάδες, με την καθεμία εξ αυτών να ανακοινώνει την επιβολή επιπρόσθετων δασμών στα προϊόντα της άλλης, ωστόσο αμφότερες δίνουν ένα χρονικό περιθώριο στην υιοθέτηση των νέων μέτρων, καθώς βρίσκονται σε διαδικασία διαπραγματεύσεων και καμία τους δεν επιθυμεί να χρεωθεί την αποτυχία μιας θετικής κατάληξης. Οι δασμοί που επέβαλλαν οι Ηνωμένες Πολιτείες στις εισαγωγές αγαθών από την Κίνα, ξεκίνησαν το 2018 και πραγματοποιήθηκαν σε τρία στάδια:

Το πρώτο στάδιο (Ιούλιος 2018), αφορούσε την επιβολή δασμών της τάξης του 25% σε αγαθά συνολικής αξίας \$34 δισ.

Το δεύτερο στάδιο (Αύγουστος 2018), επέβαλε δασμούς της τάξης του 25% σε αγαθά συνολικής αξίας \$16 δισ. και

Το τρίτο στάδιο (Σεπτέμβριος 2018), ήλθε να επιβάλει δασμούς της τάξης του 10% σε αγαθά συνολικής αξίας \$200 δισ. Στο πλαίσιο εντατικοποίησης των πιέσεων από την πλευρά των Ηνωμένων Πολιτειών τον Μάιο του 2019 ανακοινώθηκε η πρόθεση των ΗΠΑ, να επιβαρύνουν τα προαναφερθέντα κινεζικά αγαθά με επιπρόσθετους δασμούς από το 10% στο 25%.

Οι οικονομίες τόσο των ΗΠΑ, όσο και της Κίνας είναι αλληλεξαρτώμενες σε σημαντικό βαθμό, αφού η Κίνα αποτελεί το μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο των Ηνωμένων Πολιτειών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το 2018 η συνολική αξία των προϊόντων που ανταλλάγησαν μεταξύ των δύο χωρών άγγιξε τα \$700 δισ. ενώ το μέγεθος των εξαγωγών των ΗΠΑ προς την Κίνα ήταν \$120,3 δισ. Ωστόσο, στο πρώτο τρίμηνο του 2019, οι εμπορικές ροές στις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 9%, υποδηλώνοντας ότι τα εμπορικά αντίποινα έχουν αποφέρει κάποια αποτελέσματα. Οι δασμοί αποτελούν και για τις δύο χώρες μέσα άσκησης πίεσης, καθώς προσπαθούν να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους δύναμη ενώ οι καταναλωτές και οι επιχειρήσεις βρίσκονται "στη μέση", δεχόμενοι τις επιπτώσεις των μέτρων. Σε αυτή την άποψη συγκλίνουν δύο πρόσφατες πανεπιστημιακές μελέτες, οι οποίες επιβεβαιώνουν με διαφορετική προσεγγιστική η καθεμία, ότι οι αμερικανικές επιχειρήσεις και οι καταναλωτές έχουν επιβαρυνθεί με το κόστος των αμερικανικών εμπορικών δασμών που επιβλήθηκαν στις εισαγωγές από την Κίνα. Συγκεκριμένα:

Η μελέτη «*The impact of the 2018 trade war on US prices and welfare*» των Mary Amiti, Stephen J. Redding and David Weinstein που δημοσιεύθηκε στο National Bureau of Economic Research, διαπιστώνει ότι το 2018 υπήρξαν απώλειες του πραγματικού εισοδήματος των καταναλωτών ύψους \$1,4 δισ. μηνιαίως. Ωστόσο, όπως επισημαίνεται στην εν λόγω μελέτη, παρόμοιες επιπτώσεις υπήρξαν και σε άλλες χώρες που επέβαλλαν εμπορικά αντίποινα εναντίον των ΗΠΑ, γεγονός που υποδηλώνει, ότι οι εμπορικές διαμάχες μείωσαν το πραγματικό εισόδημα σε αρκετές χώρες.

Επιπροσθέτως, η μελέτη «*The Return to Protectionism*» των Pablo D. Fajgelbaum, Pinelopi K. Goldberg, Patrick J. Kennedy and Amit K. Khandelwal, που δημοσιεύθηκε επίσης στο National Bureau of Economic Research, εκτιμά ετήσιες απώλειες των καταναλωτών και των παραγωγών στις ΗΠΑ από το υψηλότερο κόστος εισαγωγών της τάξης των \$68,8 δισ. (0,37% του ΑΕΠ) το 2018.

Οι εισαγωγές των ΗΠΑ από την Κίνα κατέγραψαν νέο ιστορικό υψηλό το 2018

Παρά τις προσπάθειες των ΗΠΑ το 2018 για θέσπιση μιας σειράς εμπορικών προστατευτικών πολιτικών, οι εισαγωγές των ΗΠΑ από την Κίνα ανήλθαν στο ιστορικά υψηλό επίπεδο των \$539,5 δισ. με τις μεγαλύτερες κατηγορίες εισαγωγών να αφορούν ηλεκτρονικούς υπολογιστές και αξεσουάρ, κινητά τηλέφωνα, είδη ένδυσης και υπόδησης. Ωστόσο, θα πρέπει να τονισθεί, ότι πολλές από τις συγκεκριμένες κατηγορίες εισαγόμενων προϊόντων σχετίζονται με αμερικανικές επιχειρήσεις που στέλνουν τις πρώτες ύλες στην Κίνα για συναρμολόγηση λόγω του χαμηλού κόστους και όταν μεταφέρονται στις Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούνται εισαγωγές. Η εντυπωσιακή διεύρυνση των αμερικανικών εισαγωγών από την Κίνα επιβεβαιώνει την αδυναμία επηρεασμού των διμερών εμπορικών ισοζυγίων με δασμούς, όταν οι μακροοικονομικές πολιτικές δεν συντάσσονται με τον στόχο για δραστικό περιορισμό των εμπορικών ελλειμμάτων.

Η απορρόφηση περισσότερων κινεζικών εισαγωγών από τις Ηνωμένες Πολιτείες το 2018 αντικατοπτρίζει μερικώς την ισχυρή εικόνα του δολαρίου, αλλά και την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης που προκάλεσαν τα διογκούμενα δημοσιονομικά ελλείμματα στις ΗΠΑ. Υπό τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες στις Ηνωμένες Πολιτείες, δεν αποκλείεται το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ να σημειώσει και νέο ιστορικά υψηλό το 2019, υποστηριζόμενο από το συνεχιζόμενο δημοσιονομικό έλλειμμα που χρηματοδοτείται μέσω εξωτερικού δανεισμού από την Κίνα (κάτοχος του 28% του δημόσιου χρέους των ΗΠΑ, αξίας \$1,12 τρισ.) και άλλες πλεονασματικές χώρες, ανεξαρτήτως της επιβολής νέων δασμολογικών επιβαρύνσεων.

Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι οι εισαγωγές κινεζικών προϊόντων στο πρώτο στάδιο επιβολής δασμών (προϊόντα αξίας \$34 δισ.) μειώθηκαν κατά 5,4%, ενώ στο δεύτερο στάδιο (δασμοί σε προϊόντα αξίας \$16 δισ.) αυξήθηκαν κατά 8,4%. Παρόλα αυτά συνολικά το 2018, οι εισαγωγές προϊόντων στα οποία επιβλήθηκαν δασμοί αυξήθηκαν κατά \$23 δισ., καταγράφοντας μια ετήσια αύξηση της τάξεως του 10%. Προς το παρόν, οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν επιβάλει δασμούς σε εισαγωγές συνολικής αξίας \$250 δισ. ενώ η Κίνα έχει ανταπαντήσει με την επιβολή δασμών σε προϊόντα αξίας \$110 δισ. και προτίθεται να επιβάλει από την 1η Ιουνίου δασμούς σε εισαγόμενα αμερικανικά προϊόντα συνολικής αξίας \$60 δισ.

Τα πρόσφατα στοιχεία του εμπορικού ισοζυγίου των Ηνωμένων Πολιτειών (Μάρτιος 2019) καταδεικνύουν ότι οι αμερικανικές εισαγωγές από την Κίνα μειώθηκαν κατά 17% σε ετήσια βάση και το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με την Κίνα διαμορφώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 2016 στα \$28,3 δισ. χωρίς ωστόσο, να υποδηλώνει τη διαμόρφωση μιας τάσης. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν αρχίσει να αλλάζουν τις αλυσίδες εφοδιασμού τους για να αποφύγουν τους επιβληθέντες δασμούς, όμως η διαδικασία αναπροσανατολισμού της παραγωγής και των αλυσίδων εφοδιασμού, απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα.

Τι συνέβη στο παρελθόν όταν υπήρξε επιβολή δασμών;

Τα στοιχεία που υπάρχουν δεν μπορούν να επιβεβαιώσουν την αποτελεσματικότητα των δασμών. Σύμφωνα με έρευνα των Hufbauer and Lowry "US Tire Tariffs: Saving Few Jobs at High Cost, April 2012" του Peterson Institute for International Economics, το 2009 όταν επιβλήθηκαν δασμοί ύψους 35% για μία τριετία στα κινεζικά ελαστικά, οι Αμερικανοί καταναλωτές δαπάνησαν \$817 εκατ. επιπλέον, εξαιτίας των αυξημένων τιμών για ελαστικά μη προερχόμενα από την Κίνα (Μεξικό, Ινδονησία, Ταϊλάνδη). Επιπροσθέτως, οι καταναλωτές κλήθηκαν να πληρώσουν σε επιπλέον αυξήσεις για ελαστικά κατασκευασμένα στις ΗΠΑ \$295 εκατ. Αξίζει να καταγραφεί ότι την ίδια περίοδο η Κίνα προέβη σε αντίποινα επιβάλλοντας δασμούς σε αμερικανικές εξαγωγές τεμαχισμένων κοτόπουλων, με αποτέλεσμα η συγκεκριμένη βιομηχανία να απωλέσει πωλήσεις αξίας περίπου \$1 δισ.

Θα αναγκασθεί η Κίνα να υποχωρήσει υπό το βάρος των επιβληθέντων δασμών;

Στο πλαίσιο της δράσης και της αντίδρασης, τα αντίποινα της Κίνας προς τις ΗΠΑ έχουν λάβει μέχρι στιγμής δύο μορφές:

Πρώτον, η Κίνα επέβαλε δασμούς σε εισαγωγές προϊόντων από τις ΗΠΑ αξίας περίπου \$110 δισ. που ισοδυναμούν στο 92% των αμερικανικών εξαγωγών προς την Κίνα. Οι εν λόγω δασμοί επιβλήθηκαν σε δύο φάσεις:

Πρώτη φάση, δασμοί 25% για ένα σύνολο προϊόντων αξίας \$50 δισ. και δεύτερη φάση επιβολή δασμών 5%-10%, επί προϊόντων αξίας \$60 δισ.

Δεύτερον, κινεζικές κρατικές επιχειρήσεις, κυβερνητικές υπηρεσίες και μεγάλες επιχειρήσεις κατέβαλαν συντονισμένη προσπάθεια για τη μείωση των αγορών σημαντικών βασικών προϊόντων από τις ΗΠΑ.

Οι δασμοί όπως έχει προαναφερθεί αποτελούν ένα μέσο άσκησης πίεσης και ενδεχομένως να αναγκάσουν την Κίνα να παραμείνει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, αλλά δεν είναι βέβαιο πόσο αποτελεσματικοί μπορεί να αποδειχθούν. Η Κίνα εξαγει μεγαλύτερο όγκο προϊόντων συγκριτικά με τις Ηνωμένες Πολιτείες στο μεταξύ τους εμπόριο κατά συνέπεια ενδέχεται να πληγεί περισσότερο οικονομικά από τις ΗΠΑ σε πιθανή όξυνση των εμπορικών αντιπαραθέσεων.

Μια ενδεχόμενη διαπραγμάτευση των ΗΠΑ με την Κίνα είναι πιθανό να περιλαμβάνει πολλές εμπορικές παραμέτρους, ωστόσο δεν είναι βέβαιο κατά πόσο θα αποτελέσει μια επιστροφή σε προϋπάρχουσες συνθήκες ή κάτι που θα μπορούσε να είχε συμβεί χωρίς να μεσολαβήσει η ένταση που έχει προκληθεί μέχρι σήμερα. Αναμφίβολα οι εμπορικές σχέσεις των δυο χωρών έχουν πληγεί σημαντικά και απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα για να επιστρέψουμε σε μια σχέση αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)

Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, τον Απρίλιο, σε ετήσια βάση, ο ΔΤΚ ανήλθε στο 2,0%, το υψηλότερο ποσοστό από το Νοέμβριο του 2018, έναντι 1,9% το Μάρτιο. Η άνοδος του ΔΤΚ οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών της βενζίνης (+3,1% ετήσια μεταβολή), των τιμών ενοικίων κατοικίας (+3,4% ετήσια μεταβολή) και των τιμών υπηρεσιών ιατρικής φροντίδας (+2,3% ετήσια μεταβολή). Επιπροσθέτως, ο δομικός πληθωρισμός (ΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών τροφίμων και ενέργειας), τον Απρίλιο να ανέλθει στο 2,1% από 2,0% το Μάρτιο (Γράφημα 7).

Ο πληθωρισμός αναμένεται να εισέλθει σε ανοδική πορεία τους επόμενους μήνες, καθώς:

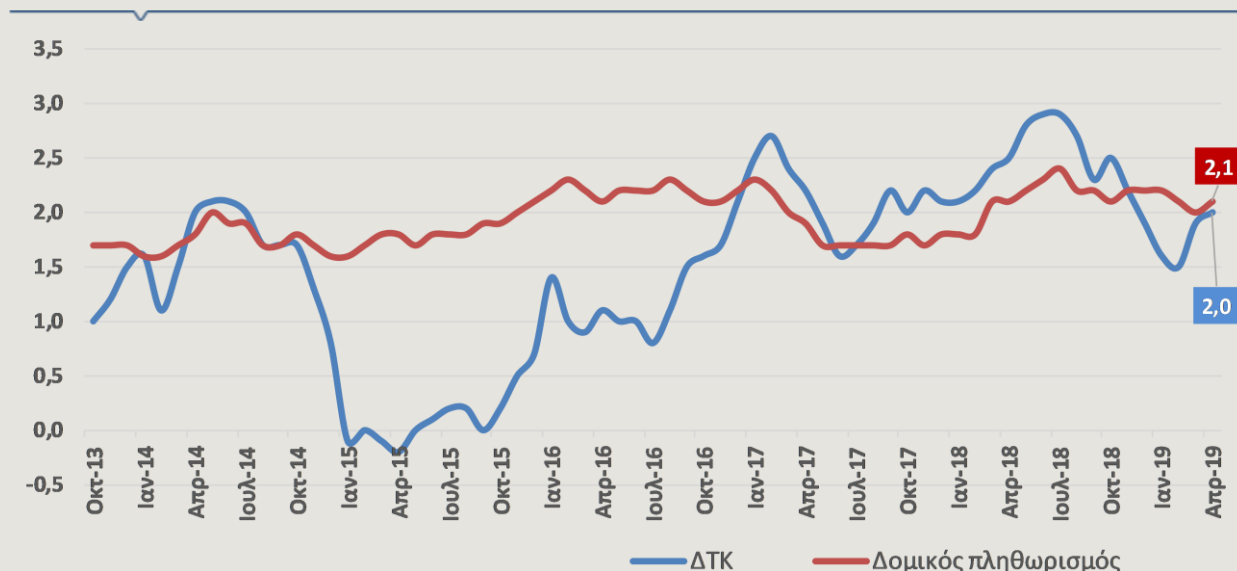
α) Η μέση τιμή του αργού πετρελαίου Brent άμεσης παράδοσης αυξήθηκε κατά \$5/βαρέλι τον Απρίλιο έναντι του προηγούμενου μήνα, σύμφωνα με την Energy Information Association -EIA (Μάιος 2019). Η EIA αναμένει ότι οι τιμές Brent θα διαμορφωθούν κατά μέσο όρο στα \$70/βαρέλι το 2019 και στα \$67/βαρέλι το 2020. Όσον δε αφορά την τιμή του αργού πετρελαίου West Texas Intermediate (WTI) η EIA εκτιμά θα είναι κατά μέσο όρο περίπου \$7/βαρέλι χαμηλότερη από τις τιμές του Brent στα \$63/βαρέλι το 2019 και το 2020.

Στη διάρκεια της φετινής καλοκαιρινής περιόδου οδήγησης, η οποία διαρκεί από τον Απρίλιο έως το Σεπτέμβριο, η EIA προβλέπει ότι η τιμή λιανικής πώλησης της βενζίνης (κανονικός τύπος) στις ΗΠΑ θα είναι κατά μέσο όρο \$2,92/γαλόνι έναντι \$2,85/γαλόνι που ήταν το καλοκαίρι του 2018.

β) Η οικονομία μεγεθύνεται με ικανοποιητικό ρυθμό (πρώτο τρίμηνο 2019: 3,2% σε ετήσια βάση) επωφελούμενη της επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής η οποία υιοθετήθηκε στις αρχές του 2018, και η οποία προσδοκείται να επιφέρει ώθηση στην οικονομία μεσοπρόθεσμα.

γ) Η αγορά εργασίας βρίσκεται περί το σημείο πλήρους απασχολήσεως, δημιουργώντας ανοδικές πιέσεις στις αποδοχές από εργασία. Ενδεικτικά, τον Απρίλιο, το ποσοστό της ανεργίας διαμορφωνόταν στο 3,6%, το χαμηλότερο επίπεδο από το Δεκέμβριο του 1969, ενώ οι μέσες εβδομαδιαίες αποδοχές αυξήθηκαν κατά 3,4%, σε ετήσια βάση.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Fed (Μάρτιος 2019), το 2019 ο πληθωρισμός και ο δομικός πληθωρισμός θα διαμορφωθούν περί το 1,8% και 2,0% αντίστοιχα ενώ το 2020 και το 2021 θα προσεγγίσουν το 2,0% αμφότεροι.

ΓΡΑΦΗΜΑ 7
Εξέλιξη ΔΤΚ και Δομικού Πληθωρισμού (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)


Πηγή:
Bureau of Labor
Statistics

Ζώνη του Ευρώ (ΖΤΕ)

Δείκτης PMI Markit

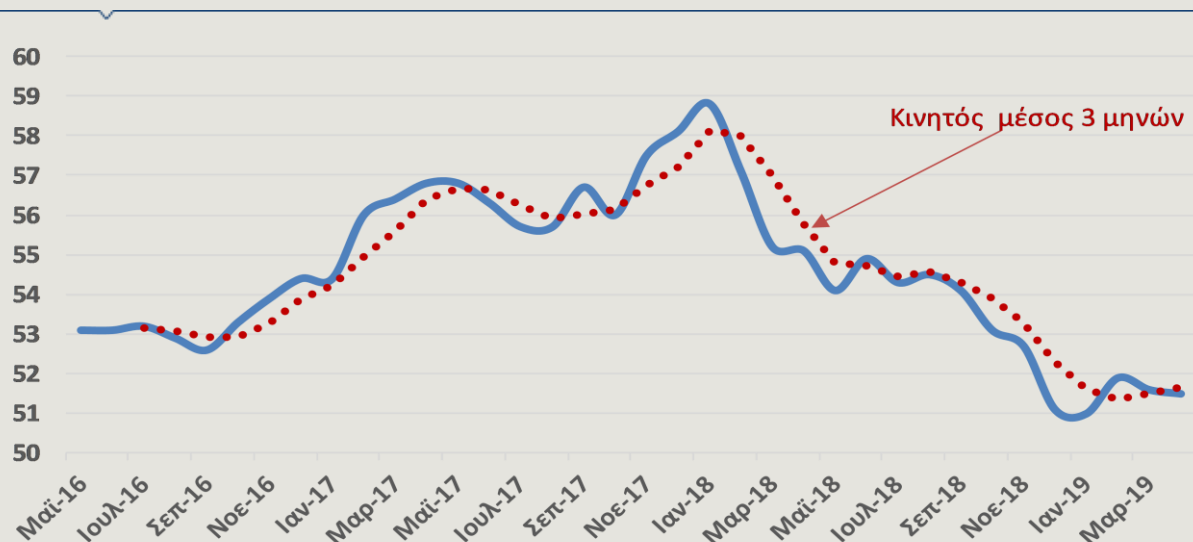
Ο ενοποιημένος δείκτης PMI Markit, τον Απρίλιο (τελική μέτρηση), υποχώρησε στις 51,5 μονάδες (το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών μηνών), από 51,6 μονάδες το Μάρτιο (Γράφημα 8). Ωστόσο, παρά την οριακή υποχώρηση ο δείκτης παραμένει άνω των 50,0 μονάδων, ήτοι το διαχωριστικό σημείο μεταξύ συρρίκνωσης και επέκτασης, σηματοδοτώντας ότι ο ιδιωτικός τομέας συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη ανελλιπώς, τα τελευταία έξι χρόνια. Η σημειωθείσα οριακή υποχώρηση του ενοποιημένου δείκτη τον Απρίλιο οφείλεται τόσο στην εξασθένηση του επιμέρους δείκτη PMI Markit στη μεταποίηση, όσο και του επιμέρους δείκτη PMI Markit του κλάδου των υπηρεσιών, ο οποίος υποχώρησε στις 52,8 μονάδες από 53,3 μονάδες που ήταν τον περασμένο μήνα.

Τα στοιχεία της έρευνας για τον Απρίλιο υποδηλώνουν, ότι σε επίπεδο κράτους-μέλους, η Ιρλανδία κατέγραψε την ισχυρότερη άνοδο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, ακολουθούμενη από την Ισπανία, αν και στην τελευταία η σημειωθείσα ανάπτυξη ήταν η ασθενέστερη των τελευταίων επτά μηνών, εξαιτίας της πολιτικής αβεβαιότητας η οποία συνέβαλε στην αναβολή λήψης αποφάσεων για δαπάνες. Η Γερμανία ήταν το μόνο άλλο κράτος-μέλος της Ευρωζώνης στο οποίο σημειώθηκε αισθητή αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας. Αντιθέτως, στην Ιταλία η οικονομική δραστηριότητα συρρικνώθηκε τον Απρίλιο μετά την επέκταση του περασμένου μήνα ενώ στη Γαλλία σταθεροποιήθηκε. Επιπροσθέτως, τα στοιχεία της έρευνας επιβεβαίωσαν τη συνεχιζόμενη επέκταση του εργατικού δυναμικού, στον ιδιωτικό τομέα της Ζώνης του Ευρώ. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, η αύξηση της απασχόλησης ήταν σταθερή και ισχυρότερη σε σχέση με το Μάρτιο. Εντονότερη ήταν η άνοδος της απασχόλησης στη Γερμανία, στην Ισπανία και στην Ιρλανδία ενώ περιορισμένη ήταν η αύξηση της απασχόλησης σε Γαλλία και Ιταλία.

Η πορεία του ενοποιημένου δείκτη PMI τον Απρίλιο, μας προϊδεάζει για ένα ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ της Ευρωζώνης το δεύτερο τρίμηνο της τάξης του 0,2%, παρότι τόσο ο κλάδος της μεταποίησης, όσο και ο κλάδος των υπηρεσιών εμφανίζονται αδύναμοι. Παρότι, οι νέες παραγγελίες για αγαθά και υπηρεσίες αυξήθηκαν περαιτέρω από το χαμηλό σημείο που είχαν καταγράψει τον Ιανουάριο, η σημειωθείσα αύξηση ήταν από τις μικρότερες που παρατηρήθηκαν από τα τέλη του 2014. Η αύξηση της παραγωγής συνεχίζει να κινείται ταχύτερα των νέων παραγγελιών, γεγονός που ερμηνεύεται ότι η μέτριοι μεγέθους αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι αποτέλεσμα παραγγελιών προηγούμενων μηνών. Η ζήτηση πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω, προκειμένου να προκληθεί ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη και οι επιχειρήσεις να ενισχύσουν την τιμολογιακή τους πολιτική. Στην παρούσα συγκυρία, η αδυναμία της ζήτησης αποτελεί την σημαντικότερη αιτία για την έλλειψη πληθωριστικών πιέσεων. Άλλωστε τον Απρίλιο παρότι οι τιμές του πετρελαίου συνέχισαν να αυξάνονται, οι μέσες τιμές πώλησης αγαθών και υπηρεσιών παρουσίασαν τη μικρότερη μηνιαία αύξηση από τον Αύγουστο του 2017, αποκαλύπτοντας την έντονη αδυναμία της τιμολογιακής πολιτικής των επιχειρήσεων, καθώς απέφευγαν να μεταφέρουν το υψηλότερο κόστος στους καταναλωτές.

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

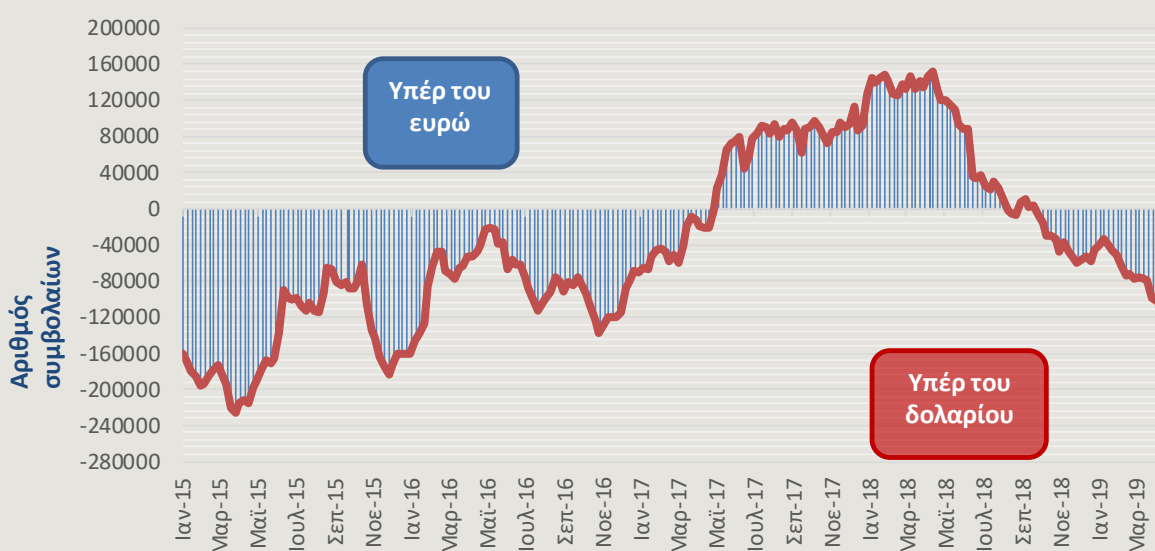
Διαχρονική εξέλιξη ενοποιημένου δείκτη PMI Markit



Πηγή:
IHS Markit

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις) για μη εμπορικές συναλλαγές (specs) στο ευρώ την εβδομάδα που έληξε στις 7 Μαΐου μειώθηκαν κατά 605 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα -106,1 χιλ. συμβόλαια από -105,5 χιλ. συμβόλαια που ήταν την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 9). Σημειώνεται ότι πρόκειται για την τρίτη κατά σειρά εβδομαδιαία μείωση που σημειώνεται από τις 16 Απριλίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 9
Specs θέσεις εναντίον (short) του ευρώ


Πηγή:
CFTC, IMM

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία ευρώ-δολαρίου στις 16 Μαΐου στην Ευρώπη διαμορφωνόταν περί τα 1,1210 USD/EUR με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει από την αρχή του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (-2,3%) ενώ διαπραγματεύεται υψηλότερα κατά 8,4% από το χαμηλό των τελευταίων 16 ετών, που κατέγραψε στις 3 Ιανουαρίου 2017 (\$1,0342).

Το ευρώ εμφανίζεται οριακά ενισχυμένο έναντι του δολαρίου, μετά από δηλώσεις κυβερνητικών αξιωματούχων των ΗΠΑ ότι ο Πρόεδρος των ΗΠΑ δεν προτίθεται να προβεί σε επιβολή δασμών σε εισαγόμενα αυτοκίνητα και ανταλλακτικά αυτοκινήτων για τους επόμενους έξη μήνες. Η αδυναμία του ευρώ το τελευταίο διάστημα αποδίδεται στην κριτική που ασκεί κατά καιρούς η κυβέρνηση της Ιταλίας αναφορικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που έχει θεσπίσει η ΕΕ. Η επενδυτική κοινότητα εκτιμά, ότι η υψηλή πιθανότητα να ενισχυθούν στο προσεχές μέλλον οι αμφισβητήσεις των δικονομικών κανόνων της Ευρωζώνης από την Ιταλία και με δεδομένο το αδύναμο οικονομικό περιβάλλον, οι δυνατότητες μιας σημαντικής ενίσχυσης του ευρώ, είναι περιορισμένες.

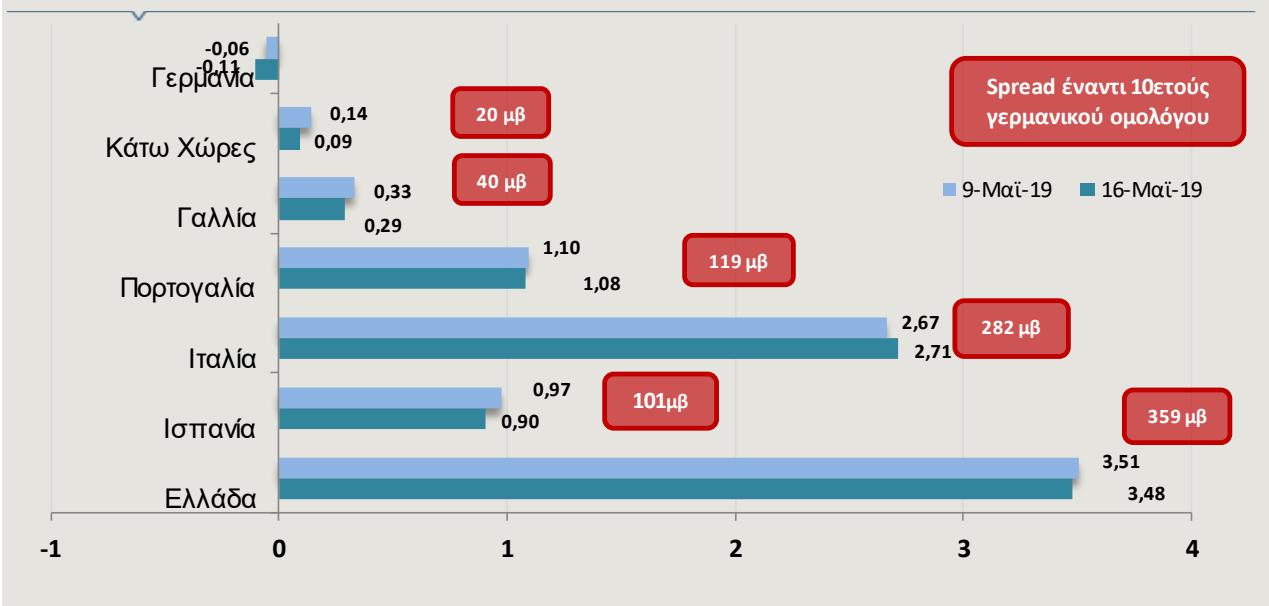
Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ, σε εβδομαδιαία βάση, εμφανίζεται εξασθενημένο έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,1312 φράγκων (16.5.2019). Το ευρώ, σημειώνει από την αρχή του έτους κέρδη έναντι του φράγκου της τάξης του 0,3%.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της ΤτΕλβετίας (SNB) την προηγούμενη εβδομάδα, εκτιμάται ότι δεν υπήρξε παρέμβαση της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου, καθώς το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν καταθέσει στη SNB, ανήλθε στα 578,11 δισ. φράγκα την εβδομάδα που έληξε στις 10 Μαΐου, έναντι 577,67 δισ. φράγκων που ήταν την εβδομάδα μέχρι και τις 3 Μαΐου.

η κυβέρνηση της Ιταλίας ενισχύουν το αγοραστικό ενδιαφέρον για το 10ετές κρατικό ομόλογο της Γερμανίας, με αποτέλεσμα η απόδοση του να διαμορφώνεται στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 2,5 ετών.

Η διαφορά αποδόσεως μεταξύ του 10ετούς της Ελλάδας και του ομολόγου της Γερμανίας (spread) ανήλθε στις 359 μονάδες βάσεως. Παράλληλα, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ, υποχώρησε στο -0,11% (Γράφημα 11).

Το 10ετές ομόλογο της Πορτογαλίας στις 16 Μαΐου κατέγραφε απόδοση 1,08%, της Ισπανίας 0,90% και της Ιταλίας 2,71%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς Πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του Γερμανικού, ανήλθε στις 119 μ.β. ενώ του 10ετούς Ιταλικού ομολόγου ανήλθε στις 282 μ.β. Η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου των ΗΠΑ διαμορφωνόταν στο 2,38% στις 16 Μαΐου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 11
Αποδόσεις 10ετών ομολόγων (%) και spreads έναντι 10ετούς γερμανικού ομολόγου


Πηγή:
Reuters, Alpha
Bank

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2014	2015	2016	2017	2018
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	0,7	-0,4	-0,2	1,5	1,9
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,6	-0,2	0,0	0,9	1,1
Δημόσια Κατανάλωση	-1,4	1,6	-0,7	-0,4	-2,5
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	-4,7	0,7	4,7	9,1	-12,2
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	3,1	-1,8	6,8	8,7
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,7	0,4	0,3	7,1	4,2
Γενικός Δκτ Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος έτους)	-1,3	-1,7	-0,8	1,1	0,6
Ανεργία (% , μέσο έτους)	26,5	24,9	23,5	21,5	19,3
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	0,3	-2,1	3,7	3,9	4,4
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	178,9	175,9	178,5	176,1	181,1
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,6	-0,8	-1,7	-1,8	-2,9

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2018	2018			2018-2019
		Q2	Q3	Q4	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)					
Όγκος Λιανικού Εμπορίου (εκτός καυσίμων και λιπαντικών)	1,7	2,5	3,1	0,2	-3,8 (Ιαν.-Φεβ.)
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	25,8	28,3	20,8	14,5	8,5 (Ιαν.-Απρ.)
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα (όγκος σε χιλ. m ³)	21,3	24,2	20,3	38,9	-17,5 (Ιαν.-Φεβ.)
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	2,0	1,6	2,7	2,0	1,7 (Ιαν.-Μαρ.)
Δείκτες Προσδοκιών					
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	54,1	53,5	53,7	53,6	56,6 (Απρ.)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	102,1	102,8	103,4	100,8	100,3 (Απρ.)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	102,8	102,7	105,7	97,7	104,4 (Απρ.)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-44,0	-48,7	-44,7	-32,6	-30,9 (Απρ.)
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)					
Ιδιωτικός Τομέας	-1,1	-1,2	-1,3	-1,1	-0,6 (Μαρ.)
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	0,3	-0,7	-0,3	0,3	1,6 (Μαρ.)
- Βιομηχανία	-0,6	1,0	2,1	-0,6	0,7 (Μαρ.)
- Κατασκευές	-0,4	-2,1	-2,4	-0,4	-0,2 (Μαρ.)
- Τουρισμός	3,6	3,1	3,5	3,6	4,3 (Μαρ.)
Νοικοκυριά	-2,2	-2,1	-2,1	-2,2	-2,3 (Μαρ.)
- Καταναλωτικά Δάνεια	-0,8	-0,6	-0,8	-0,8	-0,7 (Μαρ.)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,8	-3,0	-2,9	-2,8	-2,9 (Μαρ.)
Τιμές και Αγορά Εργασίας					
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος περιόδου)	0,6	0,5	1,0	1,1	1,0 (Απρ.)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	1,5	1,0	2,1	2,5	2,5 (Δ' τρίμηνο)
Ανεργία (%)	19,3	19,4	18,9	18,3	18,5 (Φεβ.)
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	1,9	1,5	2,1	1,6	1,6 (Δ' τρίμηνο)
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,1	1,3	1,1	1,1	1,1 (Δ' τρίμηνο)
Δημόσια Κατανάλωση	-2,5	-3,9	-4,5	-1,4	-1,4 (Δ' τρίμηνο)
Επενδύσεις	-12,2	19,2	-23,0	-27,2	-27,2 (Δ' τρίμηνο)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	8,7	9,2	7,1	10,6	10,6 (Δ' τρίμηνο)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	4,2	2,8	15,6	2,0	2,0 (Δ' τρίμηνο)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

¹ Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις είναι οι «χαμηλότερες» γεωγραφικά περιοχές για τις οποίες δημοσιεύονται αποτελέσματα από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ.

² Πρόκειται για τον Πυρήνα Πληθωρισμού, ο οποίος σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΛΣΤΑΤ υπολογίζεται από τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή εξαιρώντας τις ομάδες: Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά, Αλκοολούχα ποτά, καπνός και προϊόντα ενέργειας.

³ Ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή διασφαλίζει την συγκρισιμότητα μεταξύ των χωρών της ΕΕ-28. Οι κύριες διαφορές μεταξύ του εναρμονισμένου και εθνικού δείκτη είναι:

- Το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ είναι το 2015=100,0 και του εθνικού ΔΤΚ το 2009=100,0
- Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της Χώρας από μόνιμους ή μη μόνιμους κάτοικους, ενώ ο εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ), ενώ του εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιαδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του